

I samme Niemed, til Dndeling blandt Thingets Medlemmer, har jeg fra Finantsministeren modtaget Astryk af Udkast til Lov om Gftergivelse og Nedsættelse af Summer, der skyldes til Statskassen for modtagne Forskud paa Gager, Pensioner og deslige, hvilket Lovudkast er forelagt det andet Thing.

Den første Sag paa Dagsordenen er Forelæggelse ved Finantsministeren af Forslag til Lov om adskillige Domaineeiendommers Afhændelse*). Den høitærede Minister har Ordet.

Finantsministeren: Regjeringen har til dette Rigsdagsmøde, ligesom til det forrige, taget under Overveielse, hvilke af Statens Domainebestikkelser det maatte være hensigtsmæssigt og tilraadeligt i den nærmeste Fremtid at søge afhændede, og har da derved naturligviis taget i nærmest Betragtning, hvorvidt Forpagtnings- eller Leiecontracter for de paagældende Eiendomme i næste Finantsaar maatte antages at udløbe eller ikke. Der er, saaledes som det af det Lovforslag, jeg skal have den Ære at forelægge, vil sees, ikke Spørgsmaal om i den nærmeste Fremtid at afhænde nogen synderlig stor Eiendom. Lovudkastets første Paragraph gaar kun ud paa en Bemyndigelse til at afhænde 100 Tdr. Land af Hillerødsholms Joroder eller det Beberlag derfor, som maatte erholdes af det Areal, der for Tiden er henlagt til det Frederiksborgske Stutteri, og Lemdrup Sandholme i Liimfjorden. De øvrige Dele af Lovudkastet angaae kun saadant mindre Strøgods, som nærmere er omforklaret i Motiverne til Lovudkastet, hvilke Motiver jeg skal tillade mig at bilægge med et frevet Exemplar af det Inventarium, der er optaget over Statens samtlige til Domainerne hørende Bestikkelser og Rettigheder. Det vil deraf nærmere fremgaae, hvilke Eiendomme der antages at indbefattes under den Bemyndigelse til Afhændelse, der begjeres ved Lovudkastets § 2. Det er nemlig med Hensyn til disse Eiendommers tildeels meget ringe Bessaffenhed, saasom Søer, Damme, Rettigheder til Fiskeri og Kørffær og deslige, ikke fundet hensigtsmæssigt udtrykkelig

i Udkastet at specificere dem alle; men man har troet, at det var tilstrækkelig, naar Udkastet bilægdes med en saadan Afskrift af Domaines inventariet, at begjere Bemyndigelse til Salg paa hensigtsmæssige Vilkaar, og navnlig saaledes, at offentlig Auction forsøges, hvor den ikke er aldeles umulig. Det er nemlig Tilfældet med enkelte af disse mindre Eiendomme, at man ikke har tilstrækkelig fri Haand til at kunne sælge dem ved offentlig Auction, naar t. Ex. en udtørret Sø ligger inde paa en anden Mand's Lod, og man ingen Afgang har til at passere Mandens Lod for at komme til Søen; i saa Fald kan man jo næsten ikke indlade sig paa en Handel med Andre end den paagældende Eier af Lodden, som omgiver Søen eller Engen. — Hvad Lovudkastets § 4 angaaer, saa omhandler den derimod en anden Kategori af Eiendomme, med Hensyn til hvilke Finantsministeriet har troet, at man ikke burde forsøge Salg, men at Regjeringen burde bemyndiges til at afhænde disse til Eiendom paa samme Maade, som de ifølge tidligere fgl. Resolutioner have været afhændede til Arvesæfte. Den angaaer nemlig saadanne Boelssteder og Huse, som ligge paa Hovedgaardstartgrund. Loven af 8de April 1851 om Selvelendoms Fremme paa Krongodset er nemlig ifølge sit udtrykkelige Indhold indskrænket til det egentlige Bøndergods, til saadant Bøndergods, med Hensyn til hvilket Fæstevang har været anvendt, og er derimod ikke ifølge sine Ord anvendelig paa de Steder, der ligge paa forhen privilegeret Hovedgaardstart. Der er derimod adskillige mindre Steder, der ere beliggende paa denne Hovedgaardstart, som ifølge den Grundsætning, der er fulgt af den ældre Domainebesthyrelse, have været stillede sammen med Steder af tilsvarende Bessaffenhed paa ufri Tært. Da det nu synes mindre billigt, at Bestidderne af disse Steder skulde, som Følge af Loven af 8de April 1851, være undergivne strengere Vilkaar med Hensyn til Eiendoms erhvervelse af disse Steder, end der hidtil har været fordret af Rentekammeret, vil Spørgsmaalet altsaa være om, enten at udvide Loven af 8de April 1851 til disse Steder, eller at anvende de ældre Resolutioner derpaa. At udvide Loven af 8de April 1851, turde der vistnok ikke være Anled-

*) Lovudkastet findes i Anhang til Rigsdags-tidenden under Nr. XX Sp. 235, ff.